Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3495314 [1]

Beleidsplan Groene Infrastructuur

Programma

3	Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Structureel € 240.000,= beschikbaar te stellen voor groenbeheer voor huidige ambitieniveau
2. Ambities en uitgangspunten uit beleidsplan Groene Infrastructuur onderschrijven en verder laten uitwerken en daarvoor:
   a. Structureel € 80.000,= beschikbaar te stellen voor een Projectleider groen die de ambities uitwerkt en hierover participeert.
   b. Structureel € 80.000,= beschikbaar stellen voor extra bomen en groen inclusief onderhoud hiervan.
   c. Incidenteel € 50.000,= beschikbaar te stellen voor uitvoering van pilots in twee dorpen
3. Deze bedragen verwerken in de begroting 2025.

Toelichting

De wereld om ons heen verandert, waarbij klimaatverandering een belangrijk thema is. Dit beïnvloedt de leefbaarheid van onze dorpen en ons eiland. Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, de biodiversiteit te vergroten en het achteruit gaan van de natuur(waarden) tegen te gaan is het belangrijk actie te ondernemen. In dit Beleidsplan Groene Infrastructuur zijn doelen, uitgangspunten en maatregelen opgenomen welke hieraan bijdragen.

Bijlagen

1. Beleidsplan Groene Infrastructuur

Consequenties

Financieel	X	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	X	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	X	Beheer	X		

Beleidsplan Groene Infrastructuur

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen de ambities en uitgangspunten uit beleidsplan Groene Infrastructuur te onderschrijven en nader uit te werken. Daarnaast wordt voorgesteld om extra financiële middelen beschikbaar te stellen ten behoeve van groenbeheer. De financiële consequenties hiervan mee te nemen in de programmabegroting 2025.

Texel is uniek, het is als eiland volledig omgeven met water. De geschiedenis, het samenspel van mens en natuur, heeft het eiland en het landschap gevormd. Op Texel vindt men natuur die nergens anders ter wereld voorkomt. Texel is met recht trots op de prettige woon- en werkomgeving die zij te bieden heeft aan haar inwoners en bezoekers. En net als ander leven op aarde, gedijen ook mensen beter in een groene omgeving.

Het klimaat verandert, extremen nemen toe. Neerslag valt meer in pieken en ook perioden van droogte en hitte nemen toe. Daarnaast gaat het niet goed met de biodiversiteit. In het Deltaplan biodiversiteitsherstel staan doelstellingen en maatregelen opgenomen om dit te verbeteren. Gemeente Texel speelt hierop met dit Beleidsplan Groene Infrastructuur in door met gezond groen onze dorpen en het eiland leefbaar en toekomstbestendig te houden. Daarom wordt ingezet op meer groen en meer bomen.

In het beleidsplan zijn de volgende uitgangspunten voor het groenbeheer opgenomen:

- Leefbaarheid en participatie
- Behoud en versterken van het groene karakter
- Basis op orde
- Natuurinclusief beheer
- Duurzaam en klimaatbestendig

Het huidige beheer van ons groen wordt met de extra middelen deels voortgezet en langzaam omgebogen naar een natuurlijker beheer.

Beleidsplan Groene Infrastructuur

Argumenten tot advies

We zetten in op groen omdat het van grote waarde is wat nog wordt versterkt als het in samenhang wordt gezien met actuele grote opgaven zoals (mentale) gezondheid – leefbaarheid, klimaatadaptatie, CO2-reductie en afname aan biodiversiteit. Door deze ontwikkelingen aan te grijpen, dragen we met Groene Infrastructuur bij aan een aantrekkelijke groene en natuurlijke omgeving, waar mensen graag wonen, werken en recreëren.

Om op een toekomstbestendige manier van ambitie naar uitvoering te komen, zullen oplossingen voor verschillende opgaven op Texel goed op elkaar afgestemd moeten worden. Dit vraagt om een integrale blik op gebiedsopgaven en integrale betrokkenheid. Een nauwe samenwerking tussen verschillende beleidsvelden maar ook tussen beleidsmakers, beheerders en uitvoerders is nodig. Beleid en beheer en uitvoering zullen dichter bij elkaar worden gebracht. Een voorzet is gedaan in het bijgevoegde beleidsplan Groene Infrastructuur. Afgesproken was het beleidsplan in uw raadsvergadering van november 2024 te agenderen. Maar het plan is nog niet volwassen genoeg om het te laten vaststellen. Meer uitwerking is nodig om de consequenties van het plan in beeld te brengen: er is onvoldoende inzicht in het exact benodigde budget en extra capaciteit voor de ambities. Tegelijkertijd weten we dat voor de huidige groenbeheerafspraken de middelen onvoldoende zijn. Reden om daarvoor structureel budget aan te vragen, wat lager is dan in het beleidsplan Groene Infrastructuur (onderdeel beheer) is voorgesteld.

Wij stellen voor met u in gesprek te gaan of de richting van de beschreven ambities en uitgangspunten wordt onderschreven zodat wij deze verder kunnen uitwerken.

<u>Kort samengevat stellen wij concreet voor:</u>

1. ten behoeve van het huidige afgesproken ambitieniveau voor groenbeheer de huidige capaciteit voor een deel structureel uit te breiden.

2. de ambities en uitgangspunten uit het beleidsplan Groene Infrastructuur (beleids- en beheerdeel) te onderschrijven en te laten uitwerken door een projectleider. Deze projectleider zal tevens een pilot in twee dorpen coördineren en een participatieproces starten zodat de effecten hiervan betrokken worden bij die uitwerking.

Doelstelling beleidsplan Groene Infrastructuur:

Goed en gezond wonen werken en recreëren op Texel is gebaat bij een klimaatadaptief groen beleid en beheer. Texel is uniek, het is als eiland volledig omgeven met water. De geschiedenis, het samenspel van mens en natuur, heeft het eiland en het landschap gevormd. Op Texel vindt men natuur die nergens anders ter wereld voorkomt. Niet voor niks is het waddengebied als Unesco werelderfgoed aangewezen. Maar ook bijvoorbeeld de Slufter aan de Noordzeekant, met zijn brakke water, levert een uniek stukje natuur. Het groen op het eiland levert een grote bijdrage aan de leefbaarheid. Texel is met recht trots op de prettige woon- en werkomgeving die zij te bieden heeft aan haar inwoners en bezoekers. En net als ander leven op aarde, gedijen ook mensen beter in een groene omgeving.

Het klimaat verandert, extremen nemen toe. Neerslag valt meer in pieken en ook perioden van droogte en hitte nemen toe. Het water en het groen spelen een belangrijke rol om beter met deze weersveranderingen om te kunnen gaan. Een groot deel van de klimaatadaptieve

maatregelen om hitte stress en overvloedige regenval aan te pakken hebben betrekking op de gemeentelijke groenvoorziening. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in het Beleidsplan Groene Infrastructuur. Met de doelen en maatregelen in dit beleidsplan richten we ons op het weerbaarder en klimaat-robuuster maken van dit systeem.

In de Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Texel 2024-2028 zijn meer acties nader uitgewerkt en opgenomen in een meerjarenplanning. Denk hierbij o.a. aan hoe om te gaan met hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en waterveiligheid.

Het gaat niet goed met de biodiversiteit. In het Deltaplan biodiverstiteitsherstel staan doelstellingen en maatregelen opgenomen om dit te verbeteren. Gemeente Texel speelt hierop met dit Beleidsplan Groene Infrastructuur in door met gezond groen onze dorpen en het eiland leefbaar en toekomstbestendig te houden. Daarom wordt ingezet op meer groen en meer bomen. Belangrijk is de groeiomstandigheden van bomen goed te houden en te verbeteren. Het bieden van ruimte aan groen vraagt om meer inzet op groen. Zowel op kwantiteit van groen, maar ook op kwaliteit.

Daarnaast bekijken we hoe we de gebruiksmogelijkheden van het groen kunnen versterken om meer spel, sport, wandelen, ontmoeten en recreëren te bevorderen. Logisch dat hier het beheer ook bij komt kijken, de behoefte aan goed groen is eigenlijk vanzelfsprekend. Openbaar groen en de instandhouding daarvan zijn dus cruciaal voor een prettige leefomgeving en de gezondheid van mensen.

Doelstellingen groenbeheer:
De beschreven ambities voor het groenbeheer zijn:
- leefbaarheid en participatie
- behoud en versterken van het groene karakter
- basis op orde
- natuurinclusief beheer
- duurzaam en klimaatbestendig

Deze zijn echter nog niet uitgewerkt naar benodigde financiën en beheer capaciteit. De samenhang tussen het beleidsdeel en beheerdeel kon hierdoor niet integraal worden afgestemd. Toch is het belangrijk de voorgenomen ambities en uitgangspunten aan u voor te leggen, om een goede opdracht aan de projectleider mee te geven.

Basis op orde groenbeheer
De benodigde financiële capaciteit om de huidige afspraken uit te voeren is niet meer in overeenstemming met een aantal externe structurele factoren:
- Door de klimaatveranderingen worden de seizoenen langer, waardoor er vrijwel jaarrond groenonderhoud nodig is.
- Het maaiseizoen is de afgelopen tijd langer geworden.
- De kosten voor inhuur zijn gestegen.
- Externe partijen hebben zoveel projecten dat het niet altijd mogelijk is de uitvoering extern uit te zetten.

In het beheerdeel wordt beschreven wat maximaal nodig is om de basis op orde te hebben. Gezien de financiële situatie van de gemeente (begroting 2025) stellen we voor om nu een deel van het

structurele voorstel van het beleidsplan over te nemen, en vervolgens een projectleider opdracht te geven om een en ander nader uit te werken en op een later moment met concrete voorstellen te komen.

Uitwerking van de ambities
De komende twee jaar zullen de ambities worden uitgewerkt op detailniveau en financiering. Deze periode is nodig om de uitkomsten van de pilots en het participatieproces en het financieel en beheersmatig doorrekenen van ambities te verwerken. Ook is ervaring van de geringe structurele uitbreiding van de groenbeheercapaciteit nodig om in te schatten wat exact nodig is voor 'basis op orde huidige beheerniveau' + te behalen ambitieniveau Groene Infrastructuur.

Alternatieven
- U stelt het beleidsplan Groene Infrastructuur vast, zonder middelen te reserveren
- U stelt het beleidsplan Groene Infrastructuur vast door:
    - € 550.000,= structureel voor groenbeheer beschikbaar te stellen en/of
    - € 160.000,= structureel of incidenteel voor twee jaren voor 100 bomen vast te stellen
    - of elke andere combinatie van de voorgaande opsomming

Consequenties van het advies
- **Financieel**

Kosten		
Structureel	2025 en verder	€ 400.000
Incidenteel	2025	€ 50.000

* Toelichting
Groenbeheer
Omdat in het beleidsplan Groene Infrastructuur het aantal benodigde fte niet duidelijk is onderbouwd en gezien de huidige gemeentelijke financiën, stellen wij voor niet het gehele bedrag dat in het beleidsplan Groene Infrastructuur is genoemd aan te vragen, maar dit te beperken tot € 240.000,= voor structureel groenbeheer.

Ambities en uitgangspunten uit het beleidsplan Groene Infrastructuur onderschrijven en verder laten uitwerken en daarvoor:
a. Structureel € 80.000,= beschikbaar te stelen voor een Projectleider groen die de ambities uitwerkt en hierover participeert.
b. Structureel € 80.000,= beschikbaar stellen voor extra bomen en groen inclusief onderhoud hiervan.
c. Incidenteel € 50.000,= beschikbaar te stellen voor uitvoering van pilots in twee dorpen.

Voorgesteld wordt de financiële consequenties mee te nemen in de programmabegroting 2025.

- **Personele consequenties**
  Het aantal fte moet structureel worden uitgebreid. We kiezen er op dit moment voor om niet op de volledig te verwachten capaciteit in te zetten zoals in het beheerdeel van beleidsplan Groene Infrastructuur is beschreven, maar de ervaringen van de pilot, burgerparticipatie en uitwerking ambities mee te wegen.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Met het onderschrijven van de ambities en uitgangspunten, vragen wij u nu nog niet het gehele beleidsplan Groene Infrastructuur vast te stellen. Wel om ons college opdracht te geven de omschreven ambities en uitgangspunten uit te werken.

  In het beheerdeel van het beleidsplan Groene Infrastructuur wordt geschreven over een voorstel om 100 bomen per jaar te planten ten behoeve van de biodiversiteit. Ons huidige voorstel is om te investeren in minder bomen, zonder nu voor exacte aantallen bomen te besluiten.

  De ambities en uitgangspunten Groene Infrastructuur kent een samenhang met de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. Deze zal separaat voor een raadsvergadering worden geagendeerd.

- **Zijn er majeure risico's**
  Met onze keuze om nu nog niet volledig in te zetten om de aangegeven capaciteit voor groenbeheer in te vullen, zal niet overal elk moment het groenbeheer voldoen aan het afgesproken ambitieniveau. Dit moeten we gezamenlijk accepteren.

Is er met belanghebbenden gesproken/is inspraak mogelijk
Over de tekst van het beleidsplan Groene Infrastructuur is niet met externe belanghebbenden gesproken. De projectleider krijgt de nadrukkelijke opdracht een goed participatieproces te doorlopen.

Aanleiding/voorgeschiedenis/eerdere besluiten
Ingezet was op een groenbeheerplan, zijnde actualisatie van het huidige beheerplan. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen is besloten dit te combineren met een groenbeleidsplan.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3495314

Beleidsplan Groene Infrastructuur

Doelenboom

Programma

3	Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat het klimaat verandert;
- Dat de biodiversiteit onder druk staat;
- Dat het groen een belangrijke factor is om te zorgen voor een prettige leefomgeving;
- Dat de beschikbare financiële middelen voor groenbeheer onvoldoende zijn om de bestaande ambities waar te maken.

Besluit

1. Structureel € 240.000,= beschikbaar te stellen voor groenbeheer voor huidige ambitieniveau
2. Ambities en uitgangspunten uit beleidsplan Groene Infrastructuur te onderschrijven en verder te laten uitwerken en daarvoor:
   a. Structureel € 80.000,= beschikbaar te stellen voor een Projectleider groen die de ambities uitwerkt en hierover participeert.
   b. Structureel € 80.000,= beschikbaar stellen voor extra bomen en groen inclusief onderhoud hiervan.
   c. Incidenteel € 50.000,= beschikbaar te stellen voor uitvoering van pilots in twee dorpen
3. Deze bedragen verwerken in de begroting 2025.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 06-11-2024,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Beleidsplan Groene Infrastructuur.